

॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ प्रतिपन्नं कर्तव्यत्वेन ज्ञातमनुष्ठितं च ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ अदृश्यत् अदृश्यत ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥

अतीव तच्चित्रमतुल्यरूपं बभूव युद्धं रविभीमसून्वोः ॥ समाकुलं शस्त्रनिपातघोरं दिवी वराङ्कं शुमतोः प्रमत्तं ॥ १७ ॥ संजय उवाच घटोत्कचं यदाकर्णो नविशेषयेत् नृप ॥ ततः प्रादुर्गच्छकारो ग्रमस्त्रमस्त्रविदां वरः ॥ १८ ॥ तेनास्त्रेणावधीत्तस्य रथं सहयसारथिं ॥ विरथश्चापि हिंङ्गि विः क्षिप्रमंतरधीयत ॥ १९ ॥ धृतराष्ट्र उवाच तस्मिन् न तं हितं तूष्णीं कूटयोधिनिराक्षसे ॥ मामकैः प्रतिपन्नं यत्तन्ममाचक्ष्व संजय ॥ २० ॥ संजय उवाच अंतर्हितं राक्षसं द्रविदित्वासं प्राक्रौशान्कुरवः सर्व एव ॥ कथं नान्यं राक्षसः कूटयोधी हन्यात्कर्णं समरे दृश्यमानः ॥ २१ ॥ ततः कर्णो लघुचित्रास्त्रयोधी सर्वादिशः प्रावृणोद्वाणजालैः ॥ न वै किंचित्प्रापतत्तत्र भूतं मोभूते सायकै रंतरिक्षे ॥ २२ ॥ नैवा ददानो न च संधानो न चे षुधीः स्पृश्यमानः करग्नैः ॥ अदृश्य इहा घवात्सुतपुत्रः सर्वबाणैश्छादयानोऽतरिक्षं ॥ २३ ॥ ततो मायां दारुणा मंतरिक्षे घोरं भीमां विहितां राक्षसेन ॥ अपश्चामलो हिताभ्रप्रकाशां देदीप्यतीमग्निशिखामिवोग्रां ॥ २४ ॥ ततस्तस्यां विद्युतः प्रादुरासन्नुल्काश्चापि ज्वलिताः कौरवेन्द्र ॥ घोषश्चास्याः प्रादुरासीत् सुघोरः सहस्रशो न दत्तां दुर्भीनां ॥ २५ ॥ ततः शराः प्रापतन् रूक्मपुंखाः शक्त्यष्टिप्रासमुसलान्यायुधानि ॥ परश्वथास्तैलधौताश्च खड्गाः प्रदीप्ता ग्रास्तोमराः पट्टिशश्च ॥ २६ ॥ मयूखिनः परिघालो हवद्वागदाश्चित्राः शितधाराश्च शूलाः ॥ गुर्व्योगदाहे मपद्वावनद्धाः शतद्वयश्च प्रादुरासन्समंतात् ॥ २७ ॥ महाशिलाश्चापतस्तत्र तत्र सहस्रशः साशनयश्च वज्राः ॥ चक्राणि चानेकशतक्षुराणि प्रादुर्बभूवुर्ज्वलनप्रभाणि ॥ २८ ॥ तां शक्तिपाषाणपरश्वधानां प्रासासिवज्राशनिमुद्राणां ॥ दृष्टिं विशालां ज्वलितां पतंतीं कर्णः शरैश्चैर्न शशाकहंतुं ॥ २९ ॥ शराहतानां पततां हयानां वज्राहतानां च तथा गजानां ॥ शिलाहतानां च महारथानां महान्निनादः पततां बभूव ॥ ३० ॥ सुभीमनानां विधशस्त्रपातैर्घटोत्कचेनाभिहतं समं तात् ॥ दौर्योधनैर्बलमार्तरूपमावर्तमानं ददृशे भ्रमत्तत् ॥ ३१ ॥ हा हा कृतं संपरिवर्तमानं संलीयमानं च विषण्णरूपं ॥ तत्त्वार्यभावात्पुरुषप्रवीराः पराङ्मुखानो बभूवुस्तदानीं ॥ ३२ ॥ तां राक्षसीं भीमरूपां सुघोरं दृष्टिं महाशस्त्रमयीं पतंतीं ॥ दृष्ट्वा बलौघांश्च निपात्यमानान्महद्भयं तव पुत्रान्विवेश ॥ ३३ ॥ शिवाश्च वै श्वानरदीपजिह्वाः सुभीमनादाः शतशो न दंतीः ॥ रक्षोगणान् न दत्तश्चापिवीक्ष्य न रेंद्रयोधा व्यथिता बभूवुः ॥ ३४ ॥